

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

2 МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

“ПРОБЛЕМИ КІБЕРБЕЗПЕКИ ІНФОРМАЦІЙНО-
ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ” (PCSITS)

11 - 12 квітня 2019 року

Київ – 2019

УДК 621.39:351.861(06)
ББК 32.88:67.401.212.431
П 78

Редакційна колегія: *О.Г. Оксіюк*, д-р. техн. наук, проф., (голова); *В.С. Наконечний*, д-р техн. наук, с.н.с., проф. (заступ. голови); *В.Л. Бурячок*, д-р техн. наук, проф.; *Є.А. Мачуський*, д-р, техн. наук, проф.; *І.Ю. Субач*, д-р техн. наук, доц.; *С.В. Толюпа*, д-р техн. наук, проф.; *О.К. Юдін*, д-р техн. наук, проф.; *Л.Ф. Політанський*, д-р техн. наук, проф.; *О. В. Дашковська*, к-т. хім. наук, доц..

П78 Проблеми кібербезпеки інформаційно-телекомунікаційних систем: Збірник матеріалів доповіді та тез; м. Київ, 11-12 квітня 2019 року р.; Київський національний університет імені Тараса Шевченка / Редкол.: Оксіюк О.Г. (голова) та ін. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2019. – 407с.

Тексти виступів і тез опубліковано в авторській редакції однією з робочих мов конференції: українською, англійською.

УДК 621.39:351.861(06)
ББК 32.88:67.401.212.431

Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
2019

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КІБЕРБЕЗПЕКИ В ЗНЗ

Актуальність теми. Питання забезпечення кібербезпеки стоїть на порядку денному для багатьох країн світу. Нині кіберпростір розглядається як важливий безпековий імператив, оскільки від його реалізації залежать економічна, військова, соціальна та інші сфери діяльності держави. Розуміння нових викликів, які постали у сучасну інформаційну добу та необхідність їх нейтралізації, призвели до виникнення поняття «кібербезпека». Вважається, що вперше це поняття з'явилося у середині 1990-х років, коли уряд США став досліджувати цю тему [0].

Сучасні темпи розвитку інформаційного суспільства в Україні та загальносвітовий розвиток ІТ технологій обумовлюють актуальність проблеми побудови й розвитку загальнодержавної системи кібернетичної безпеки, створення та вдосконалення методів, засобів і заходів кібернетичного захисту, отже, і ефективної організації підготовки майбутніх фахівців управління кібербезпекою у навчальних закладах. Актуалізація кібербезпеки в сучасному світі зумовлена впровадженням нових інформаційних технологій не тільки в економічній сфері.

Основний зміст. Для зміцнення культури кібербезпеки в мережі Інтернет необхідно враховувати вимоги і реалії сучасного інформаційного суспільства масової комунікації. Як свідчить досвід, не можна не зважати на всі істотні загрози. Ключовим чинником забезпечення інформаційної безпеки дітей та молоді є наявність контингенту компетентних користувачів, здатних на основі підготовки забезпечити як створення безпечного середовища користування мережі Інтернет, так і підготувати дітей і користувачів до самостійного прийняття рішень із захисту

себе від потенційно шкідливого інформаційного контенту. Підготовка таких фахівців повинна вестися на основі єдиної ідеї – максимально захиститися від кіберзагроз. Об'єкт дослідження. процес навчання в загальноосвітніх навчальних закладах (ЗНЗ). Предметом дослідження є використання засобів кібербезпеки в початковому процесі школи. Метою проаналізувати методи впровадження кібербезпеки у ЗНЗ.

Проаналізувавши навчальну програму та календарно-тематичний план пропонуємо вдосконалити навчальну програму, та навчальний план ввівши додаткову тему «Основи кібербезпеки в середовищі ОС Windows 10» у навчальний процес. Основна мета якого, полягає у тому, щоб дати загальні уявлення про безпеку в інформаційному суспільстві і на цій основі сформувані розуміння технологій інформаційної безпеки і вміння застосовувати правила кібербезпеки в усіх сферах діяльності, а також сформувані вміння реагувати і давати адекватну відповідь на загрози.

Підготовка таких користувачів повинна вестися на основі єдиного задуму – максимально можливо забезпечити себе від кіберзагроз, а це неможливо, без впровадження в навчальний процес вивчення інформатики такої теми, як кібербезпека. Дану тему можна розглядати на гуртках, або факультативах, проте найбільш ефективною, дана тема, буде на уроках інформатики, так як не всі діти відвідують гуртки та факультативи.

Висновки. Дана тема розвивається дуже швидко в різних країнах світу і підтримується на державному рівні, в банківській системі, а також у великих компаніях. Проте простий користувач не усвідомлює всієї важливості даної проблеми, велика кількість яких це діти та підлітки, які ще не сформували безпечної культури використання мережі Інтернет та ПК. На основі проведеного огляду сучасних кібертехнологій, можна зазначити, що у наш час є багато програмних засобів для захисту інформації, зокрема в мережі інтернет.

Подальші наукові дослідження можуть полягати у вивченні досвіду щодо використання тем «Кібербезпека» в процесі вивчення дисциплін інформатики та інформаційних технологій

для зміцнення культури кібербезпеки в мережі Інтернет та використання ПК дітьми.

Література

1. Бистрова Б. В. Модернізація освітньої програми «Кібербезпека»: Реалії та перспективи / Богдана Василівна Бистрова. // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – 2017. – №2. – С. 22–24.
2. Бурячок В.Л. Основи формування державної системи кібернетичної безпеки: Монографія. – К.:НАУ, 2013. – 432 с.
3. Діордіца І. В. Поняття та зміст системи забезпечення кібербезпеки / І. В. Діордіці. // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – 2017. – №2. – С. 62–68.
4. Закон України [електронний ресурс] // Про основні засади забезпечення кібербезпеки України. – 510. – режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2163-19>.
5. Інформатика (рівень стандарту). Програма для 10-11-х класів ЗНЗ [Електронний ресурс] // Освіта.ua. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://osvita.ua/school/program/program-10-11/58877/>.
6. Інформаційна та кібербезпека: соціотехнічний аспект / Л. В.Бурячок,, В. Б. Толубко, В. О. Хорошко, С. В. Толпопа. – Київ: ДУТ, 2015. – 288 с. – (МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ Державний університет телекомунікацій)
7. Йона, О. О. Світові тенденції боротьби з кіберзлочинністю [Текст] / О. О. Йона, Н. Ф. Казакова // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. — 2013. — № 15(204). — Ч. 1. — С. 59-62.
8. Конвенція про кіберзлочинність [Електронний ресурс] // Законодавство України. – 2006. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575.
9. Присяжнюк М. М. Особливості забезпечення кібербезпеки / М. М. Присяжнюк, Є. І. Цифра. // Експертні системи та підтримка прийняття рішень. – 2017. – №45. – с. 2–6.
10. Проблеми безпеки та захисту інформації при роботі в Internet [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: https://studopedia.ru/16_75013_organizatsiya-roboti-virtualnogo-auktsionu.html.
11. Франчук В. М. Захист інформаційних ресурсів: криптографічні та стегаграфічні методи захисту даних / В. М. Франчук. – Київ, 2012. – 120 с. – (НПУ імені М.П.Драгоманова Інститут інформатики)
12. Ящик О. Б. Зміцнення глобальної культури кібербезпеки в мережі Інтернет / Олександр Богданович Ящик. // Видавництво НПУ імені МП Драгоманова. – 2017. – С. 136–140.

32.	<i>Юдін О.К., Самойленко М.В., Скачко А.С.</i> БЛОКЧЕЙН - ТЕХНОЛОГІЯ БЕЗПЕКИ ІНТЕРНЕТ РЕЧЕЙ	341
33.	<i>Палко Д.В., Бабенко Т.В., Мирутенко Л.В.</i> ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ МОДЕЛІ ОЦІНКИ РИЗИКІВ КІБЕРБЕЗПЕКИ	345
34.	<i>Яцик О.Б.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КІБЕРБЕЗПЕКИ В ЗНЗ	349
35.	<i>Азаренко О.В., Гончаренко Ю.Ю., Дівізніук М.М., Ожиганова М.І., Рижкін О.С., Бас О.В., Мирошник О.М.</i> ОПЕРАТИВНИЙ (ОН ЛАЙН) КОНТРОЛЬ ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЗНІМАННЯ МОВНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	352
36.	<i>Бородуля В.О., Бабенко Т.В.</i> МОДЕЛЮВАННЯ ЗАГРОЗ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ	354
37.	<i>Бурлаков В.М., Кононович В.Г., Кононович І.В.</i> ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ МОДЕЛІ ПРОЕКТНИХ КІБЕРЗАГРОЗ ЯДЕРНОЇ БЕЗПЕКИ	356
38.	<i>Ліпінський В.В., Шутенко Д.В.</i> ВПЛИВ СОЦІАЛЬНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ НА ІНФОРМАЦІЙНУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ	359
39.	<i>Юдін О.К., Швед А.В.</i> СУЧАСНІ ПРАКТИКИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ЗА СВІТОВОЮ СИСТЕМОЮ СТАНДАРТИЗАЦІЇ	362
40.	<i>Дудатьєв А.В.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ТА НАУКОВО- МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	366
41.	<i>Плескач М.В.</i> КІБЕРНЕТИЧНА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ ЯК БАЗОВА ПОТРЕБА	368